

Azərbaycan Respublikası İqtisadi İslahatların
Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzi

**Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin
29 aprel 2019-cu il tarixli 1143 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiqlənmiş
“Azərbaycan Respublikasında qida təhlükəsizliyinin təmin edilməsinə dair
2019-2025-ci illər üçün Dövlət Proqramı”nın
2020-ci il üzrə nəticəəsaslı
monitorinq və qiymətləndirilməsinə dair
HESABAT**

Bakı, 2021

MÜNDƏRİCAT

1. Qısa icmal	2
2. Metodoloji çərçivə	4
3. Əldə edilmiş nəticələr	7
4. Təfəsilatlı icra göstəriciləri və tövsiyələr	16

1. QISA İCMAL

"Azərbaycan Respublikasında qida təhlükəsizliyinin təmin edilməsinə dair 2019–2025- ci illər üçün Dövlət Proqramı"nın 2020-ci il üzrə monitoring və qiymətləndirilməsinə dair HESABAT

■ ≤30%   ■ 30%– 80%   ■ ≥80%

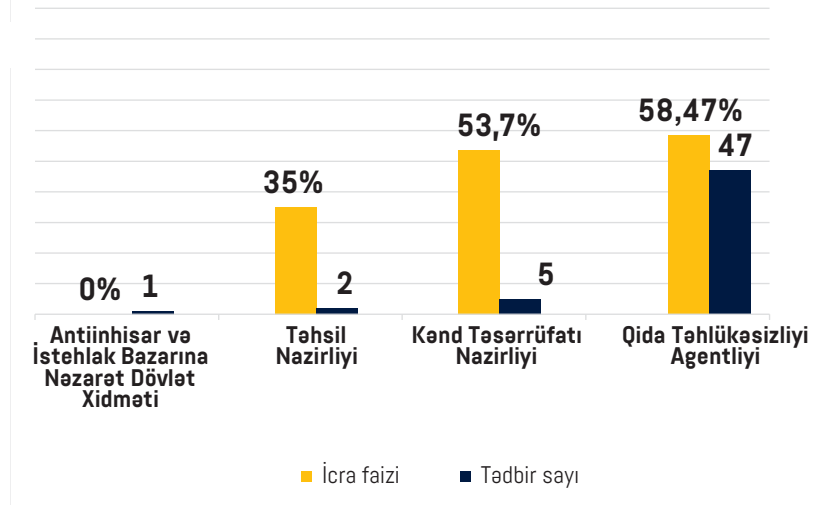
Ümumi icra faizi*

Tədbirlərə görə*	Gözlənilən təsir indikatorlarına görə**
53.95%	90.40%

2020-ci il üzrə əsas icraçı qurumların performansı
(100 faizlik şkala əsasında)

	İcra faizi***	Tədbirlərin sayı****
Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi	58.47%	47
Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi	53.70%	5
Təhsil Nazirliyi	35.00%	2
Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Xidməti	0.00%	1

2020-ci il üzrə əsas icraçı qurumların performansı və məsul olduqları tədbir sayı

* Tədbirlərə görə ümumi icra faizi hesablanarkən prioritetlərin müvafiq tədbirlərə görə icra vəziyyəti müəyyən edilmiş və prioritetlərin icra nəticələri toplanaraq prioritetlərin ümumi sayına bölünmüşdür.

** Gözlənilən təsir indikatorlarına görə icra faizi dövlət proqramı üzrə müəyyən edilən gözlənilən təsir indikatorları üzrə əldə olunan nəticələrin toplanaraq həmin indikatorların sayına bölünməsi ilə əldə edilmişdir.

*** Əsas icraçı qurumların performansı müəyyən edilərkən müvafiq tədbirlər üzrə əldə olunmuş nəticələr toplanaraq həmin qurumların əsas icraçı olduqları tədbirlərin ümumi sayına bölünmüşdür. Həmçinin, performans qiymətləndirilərkən ayrı-ayrı indikatorlar üzrə 100 faiz göstəricidən artıq əldə olunmuş nəticələr 100 faiz kimi götürülmüşdür.

**** Aidiyyəti qurumların məsul olduqları tədbirlərin sayı bu Dövlət Proqramı üzrə 2020-ci ildə həyata keçirilməsi nəzərdə tutulan tədbirləri özündə ehtiva edir.

1. QISA İCMAL

“Azərbaycan Respublikasında qida təhlükəsizliyinin təmin edilməsinə dair 2019–2025-ci illər üçün Dövlət Proqramı”nın (bundan sonra – Dövlət Proqramı) təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 29 aprel tarixli 1143 nömrəli Sərəncamının 4-cü bəndi ilə Dövlət Proqramında nəzərdə tutulmuş tədbirlərin icrasının monitoring və qiymətləndirilməsi (M/Q) İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzi (İİTKM) tərəfindən həyata keçirilməsi tapşırılmışdır.

Bu hesabat “Azərbaycan Respublikasında qida təhlükəsizliyinin təmin edilməsinə dair 2019–2025-ci illər üçün Dövlət Proqramı”nın 2020-ci il üzrə nəticəəsaslı monitoring və qiymətləndirilmə nəticələrini özündə ehtiva edir.

Monitoring və qiymətləndirmə zamanı beynəlxalq təcrübə, “Dövlət proqramlarının tərtibi, icrası, monitoringi və qiymətləndirilməsi Qaydası”, eyni zamanda Azərbaycan Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin Dünya Bankının ekspertləri ilə birgə hazırladığı metodoloji çərçivədəki qiymətləndirmə və metodoloji yanaşmalar nəzərə alınmışdır. Monitoring və qiymətləndirmə aparılarkən tədbirlərin mahiyyəti üzrə icrasına, müvafiq prioritetlə bağlı gözlənilən nəticələrə və indikatorlara diqqət yetirilmiş, icra müddətinə uyğunluq yoxlanılmışdır.

2. METODOLOJİ ÇƏRÇİVƏ

Dövlət Proqramının monitoring və qiymətləndirilməsi strateji baxış, əsas prioritetlər, tədbirlər planı və nəticələr çərçivəsinə uyğun olaraq ilkin nəticə, nəticə və təsir indikatorları üzrə əsas və digər icraçı qurumlar tərəfindən təqdim edilmiş məlumatlar emal edilərək aparılmışdır. Hər bir indikatorun qiymətləndirilməsi indikatorun hədəfə nail olma göstəricisindən asılı olaraq qiymətləndirilmişdir. Qiymətləndirmə nəticələri 3 səviyyəli şkala üzrə bölüşdürülmüşdür:

Tam nail olunma - işlər plan üzrə tam yerinə yetirilmiş, gözlənilən nəticələr əldə olunmuşdur. **Yaşıl rənglə** nişanlanmışdır. Nəticələrin 80 faiz (80 faiz daxil olmaqla) və ya daha yuxarı olmasını bildirir.

Qismən nail olunma - işlər yetərli səviyyədə görülməyib, mahiyyətinə tam uyğun deyil və ya gözlənilən nəticələr əldə olunmayıb. **Sarı rənglə** nişanlanmışdır. Nəticələrin orta səviyyədə əldə olunduğunu və ya faizlə tamamlama göstəricisinin 30 ilə 80 arasında olmasını bildirir.

Hədəflərə nail olunmayıb - nəticələr əldə olunmayıb, işlər çox az görülüb və ya faktiki olaraq mahiyyətə uyğun deyildir. **Qırmızı rənglə** işarə olunmuşdur. Aşağı nəticəni bildirir və ya faizlə tamamlama göstəricisi 30 faiz (30 faiz daxil olmaqla) və daha aşağıdır.

2. METODOLOJİ ÇƏRÇİVƏ

İndikatorlar üzrə icra faizlərinin müəyyən olunması

Dövlət Proqramının monitoring və qiymətləndirilməsi zamanı kəmiyyət indikatorları iki qrupa- inkremental və kumulyativ indikatorlara bölünmüşdür. Eyni zamanda, beynəlxalq təcrübəyə əsasən, indikatorlar tendensiyaya görə mənfi və ya müsbət olmaqla iki qrupa bölünür. Müsbət və mənfi inkremental indikatorlar üzrə icra faizinin hesablanması aşağıdakı düsturlara görə aparılmışdır:

$$\text{İnkremental}^+ = \frac{V^{\text{faktiki}}}{V^{\text{hədəf}}}$$

$$\text{İnkremental}^- = \frac{V^{\text{hədəf}}}{V^{\text{faktiki}}}$$

Burada V^{faktiki} - Faktiki icra göstəricisi, $V^{\text{hədəf}}$ isə hədəf göstəricisi olaraq nəzərə alınmışdır.

Kumulyativ indikatorlar isə arzuolunan istiqamətdən asılı olmayaraq aşağıdakı kimi hesablanmışdır:

$$\text{Kumulyativ} = \frac{V^{\text{faktiki}} - V^{\text{baza}}}{V^{\text{hədəf}} - V^{\text{baza}}}$$

Burada, V^{faktiki} - Faktiki icra göstəricisi, V^{baza} - Baza göstərici olaraq nəzərə alınmışdır.

Proqramda keyfiyyət indikatoru olaraq Bəli/Xeyr kimi cavablandırılan indikatorların hesablanması zamanı "Bəli" halı üçün 100 %, "Xeyr" halı üçün 0 % kimi qiymətləndirilir. Hesablanma zamanı hər bir indikator üzrə 100 faizdən artıq olan faizlər 100 faiz kimi nəzərə alınmışdır.

2. METODOLOJİ ÇƏRÇİVƏ

Tədbirlər üzrə icra faizinin müəyyən olunması

Tədbirlər ilkin nəticə indikatorları əsasında qiymətləndirilmişdir. Belə ki, hər bir tədbir üzrə müvafiq ilin ilkin nəticə indikatorlarının icra faizləri toplanaraq onların sayına bölünmüşdür.

Əsas icraçı qurumlar üzrə reytingin hesablanması

Əsas icraçı qurumların reytingi hər bir qurum üzrə müvafiq ildə qiymətləndirilən tədbirlərin icra faizlərinin toplanaraq onların sayına bölünməsi ilə müəyyən edilmişdir.

Prioritetlər üzrə icra faizinin hesablanması

Prioritetlərin icra faizi hesablanarkən iki yanaşma tətbiq olunmuşdur:

- Prioritetlərin tədbirlərə görə icra faizi: hər bir prioritet üzrə müvafiq tədbirlərin icra faizlərinin toplanaraq onların sayına bölünməsi ilə müəyyən edilir.
- Prioritetlərin nəticə indikatorlarına görə icra faizi: hər bir prioritet üzrə müvafiq nəticə indikatorlarının icra faizlərinin toplanaraq onların sayına bölünməsi ilə əldə edilir.

Dövlət Proqramının ümumi icra faizi

Dövlət Proqramının icra faizi hesablanarkən iki yanaşma tətbiq olunmuşdur:

- Dövlət Proqramının tədbirlərə görə icra faizi: Bütün prioritetlərin tədbirlərə görə icra faizinin toplanıb onların ümumi sayına bölünməsi ilə əldə edilir.
- Dövlət Proqramının gözlənilən təsir indikatorlarına görə icra faizi: Dövlət Proqramında müvafiq il üzrə müəyyən edilmiş gözlənilən təsir indikatorlarının cəminin onların ümumi sayına bölünməsi ilə əldə edilir.

3. ƏLDƏ EDİLMİŞ NƏTİCƏLƏR

Dövlət Proqramı ölkənin qida təhlükəsizliyinin təmin edilməsində 2020-ci il üzrə aşağıdakı təsirləri yaratmışdır

■ ≤30% ■ 30%– 80% ■ ≥80%

İndikator nömrəsi	İndikatorun adı	İndikatorun izahı	Ölçü vahidi	Baza ili üzrə göstərici	Hədəf ili üzrə göstərici	Nail olunmuş göstərici	İcra Faizi
003	İllik ixrac olunan qida və kənd təsərrüfatı məhsulları ilə bağlı Aİ sərhəddindən imtina hallarının sayı	Avropa İttifaqının RASSF sistemində qeyd olunan idxalla bağlı imtina halları	Ədəd	18	10	1	100.00%
004	İnsanlar arasında zoonoz xəstəliklərə yoluxan şəxslərin sayı	Zoonoz xəstəlik aşkar edilən yeni insanların illik sayı	Nəfər	546	500	195	100.00%
005	Qidadan zəhərlənən şəxslərin illik sayı	İl ərzində qida məhsullarından zəhərlənməklə xəstəxanalara müraciət edən və zəhərlənməsi kliniki təsdiqini tapan şəxslərin sayı	Nəfər	374	350	546	64.10%
006	Zoonoz xəstəliklərə yoluxan heyvanların payı	Müvafiq il üzrə zoonoz xəstəliklərə yoluxan heyvanların sayının ümumi heyvanların sayına nisbəti	Faiz	5	4.5	2.3	100.00%
007	Zərərli orqanizmlərin təsirinə məruz qalmış sahələr	Aparılmış mübarizə tədbirləri nəticəsində karantin tətbiq olunan zərərli orqanizmlərin təsirinə məruz qalmış sahələrin müvafiq ilə görə həcmi	Ha	155432	135000	136089.53	99.20%
009	Qida təhlükəsizliyinə ictimai etimadda artım	Əhali arasında aparılmış sorğu	Faiz	-	50	63.8	100.00%
010	İllik qida zəhərlənməsi hallarının sayı	Qida məhsullarından zəhərlənmə ilə bağlı kliniki təsdiqini tapmış müraciətlərin sayı	Ədəd	154	130	187	69.52%

3. ƏLDƏ EDİLMİŞ NƏTİCƏLƏR

Dövlət Proqramı ölkənin qida təhlükəsizliyinin təmin edilməsində 2020-ci il üzrə aşağıdakı təsirləri yaratmışdır

İllik ixrac olunan qida və kənd təsərrüfatı məhsulları ilə bağlı Aİ sərhəddindən sadəcə 1 imtina halı qeydə alınmışdır. Bu indikator üzrə baza göstəricisi 18 hal və 2020-ci il üçün hədəf isə 10 hal təşkil edirdi.

Görülən işlərin və nəticələrin yaratdığı təsir nəticəsində insanlar arasında zoonoz xəstəliklərə yoluxan şəxslərin sayı azalaraq 195 nəfər təşkil etmişdir. Bu indikator üzrə baza göstəricisi 546 nəfər və 2020-ci il üçün hədəf isə 500 nəfər təşkil edirdi.

Qidadan zəhərlənən şəxslərin 2020-ci il üzrə sayı 546 nəfər təşkil etmişdir.

Zoonoz xəstəliklərə yoluxan heyvanların payı hədəfdən əhəmiyyətli dərəcədə az olmuş, 2,3 faiz təşkil etmişdir.

Zərərli orqanizmlərin təsirinə məruz qalmış sahələrin payı azalmışdır.

Qida təhlükəsizliyinə ictimai etimadda artım əldə edilmişdir.

İllik qida zəhərlənməsi hallarının sayı 187 hal təşkil etmişdir.

3. ƏLDƏ EDİLMİŞ NƏTİCƏLƏR

Dövlət Proqramının 12 prioritet istiqaməti çərçivəsində qida təhlükəsizliyinin təmin edilməsinə dair 2020-ci il üzrə aşağıdakı nəticələr əldə edilmişdir

2020-ci il üzrə

■ ≤30% ■ 30%– 80% ■ ≥80%

Prioritetlər üzrə icra vəziyyəti	Tədbirlərə görə icra faizi*	Nəticə indikatorlarına görə icra faizi**
10.1. Qabaqcıl beynəlxalq təcrübə nəzərə alınmaqla, qida təhlükəsizliyi ilə bağlı normativ hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi	26.67%	0.00%
10.2. Qida təhlükəsizliyi sahəsində infrastruktur təminatının yaxşılaşdırılması	78.93%	54.47%
10.3. Qida təhlükəsizliyi sahəsində elmi təminatın və kadr potensialının gücləndirilməsi	53.44%	40.00%
10.4. Qida təhlükəsizliyinin təmin edilməsi sahəsində elmi sübutlara əsaslanan risklərin təhlili sisteminin formalaşdırılması	16.67%	30.00%
10.5. Qida təhlükəsizliyinin təmin edilməsi sahəsində qeydiyyat, təsdiq və sertifikatlaşdırma sisteminin müasir tələblərə uyğun təkmilləşdirilməsi	69.83%	cari ildə nəticə indikatoru mövcud deyil
10.6. Qida təhlükəsizliyinə risk əsaslı dövlət nəzarəti sisteminin formalaşdırılması	60.00%	21.20%
10.7. Heyvan sağlamlığına nəzarət üzrə effektiv və müasir tələblərə cavab verən sistemin yaradılması	21.71%	0.00%
10.8. Bitki sağlamlığına nəzarət üzrə effektiv və müasir tələblərə cavab verən sistemin yaradılması	47.65%	50.00%
10.9. Qida təhlükəsizliyinin təmin olunması istiqamətində dövlət-özəl sektor əməkdaşlığının inkişaf etdirilməsi	31.90%	42.00%
10.10. Qida təhlükəsizliyi sahəsində müasir texnologiyaların və innovativ həllərin tətbiqi	68.00%	70.00%
10.11. Qida təhlükəsizliyi sahəsində beynəlxalq əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi	96.88%	cari ildə nəticə indikatoru mövcud deyil
10.12. Qida təhlükəsizliyi ilə bağlı əhəlinin maarifləndirilməsi, sağlam qidalanmanın təşviqi və istehlakçı hüquqlarının qorunması	75.70%	100.00%

* Prioritetlərin tədbirlərə görə icra vəziyyəti hər bir prioritet üzrə tədbirlərin icra faizlərinin cəminin onların sayına nisbəti kimi müəyyən edilir. Belə ki, prioritetlər üzrə tədbirlərin icra faizi hər bir tədbir üzrə ilkin nəticə indikatorlarının icra faizləri toplanaraq onların sayına nisbəti kimi müəyyən edilmişdir. Ayrı-ayrı indikatorlar üzrə 100 faiz göstəricidən artıq əldə olunmuş nəticələr 100 faiz kimi götürülmüşdür.

** Prioritetlərin nəticə indikatorlarına görə icra vəziyyəti hər bir prioritetin nəticə indikatorlarının icra faizinin onların sayına nisbəti kimi müəyyən edilmişdir.

3. ƏLDƏ EDİLMİŞ NƏTİCƏLƏR

10.1. Qabaqcıl beynəlxalq təcrübə nəzərə alınmaqla, qida təhlükəsizliyi ilə bağlı normativ hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi

- Sanitariya, baytarlıq və fitosanitar norma və qaydalarının beynəlxalq tələblərə uyğunlaşdırılması və (və ya) yeni norma və qaydaların hazırlanması istiqamətində AQTА tərəfindən sanitariya sahəsi üzrə 3, fitosanitariya üzrə isə 1 yeni normativ sənəd hazırlanmışdır.

10.2. Qida təhlükəsizliyi sahəsində infrastruktur təminatının yaxşılaşdırılması

- Qida təhlükəsizliyi sahəsində mövcud laboratoriyalar şəbəkəsinin optimallaşdırılması, müasir tələblərə cavab verən yeni laboratoriyaların yaradılması və maddi-texniki təchizatının təmin edilməsi istiqamətində tədbirlər icra edilmiş, 6 laboratoriya modernləşdirilmiş, 5 laboratoriya isə optimallaşdırılmışdır.
- Mikrobioloji sınaqları başa çatdırmaq üçün nümunələrin laboratoriyalarda rəsmi qəbulundan müayinə nəticələrinin təqdim edilməsinə qədər olan müddət orta hesabla 7 iş gününə endirilmişdir.

3. ƏLDƏ EDİLMİŞ NƏTİCƏLƏR

10.3. Qida təhlükəsizliyi sahəsində elmi təminatın və kadr potensialının gücləndirilməsi

- Qida məhsullarının təhlükəsizliyi ilə bağlı risklərin qiymətləndirilməsinin elmi cəhətdən əsaslandırılması məqsədilə mövcud elmi tədqiqat işlərinin məlumat bazasının yaradılması istiqamətində 2020-ci ildə qida təhlükəsizliyi, heyvan və bitki sağlamlığı sahələrinə dair 878 sayda beynəlxalq və yerli tədqiqat məqaləsi AQTİ-nin elmi məlumat bazasına daxil edilmişdir.
- Elmi tədqiqatlar və risklərin qiymətləndirilməsi hesabatlarından istifadə etməklə normativ sənədlər hazırlanmış və qəbul edilmişdir.
- Qida təhlükəsizliyi məlumat bazasının nəticələrinə əsaslanaraq risk qiymətləndirmələri aparılmışdır.

10.4. Qida təhlükəsizliyinin təmin edilməsi sahəsində elmi sübutlara əsaslanan risklərin təhlili sisteminin formalaşdırılması

- Qida məhsullarının təhlükəsizliyi, baytarlıq və fitosanitar nəzarəti obyektlərində müəyyən edilmiş problemlərin obyektiv qiymətləndirilməsi istiqamətində heyvan sağlamlığına dair qarayara və xırdabuynuzlu heyvanlarda taun xəstəliyi üzrə ümumilikdə iki xəstəliyin risk profili hazırlanmışdır.
- Qida təhlükəsizliyi və bitki sağlamlığı üzrə ümumilikdə 3 problem-pomidor meyvələrinin qonur qırıxıqlıq virusu, fındıqda aflatoksin və bitki yağlarında trans yağ turşuları üzrə risklərin təhlili yanaşması tətbiq olunmuşdur.

3. ƏLDƏ EDİLMİŞ NƏTİCƏLƏR

10.5. Qida təhlükəsizliyinin təmin edilməsi sahəsində qeydiyyat, təsdiq və sertifikatlaşdırma sisteminin müasir tələblərə uyğun təkmilləşdirilməsi

- Qida obyektlərinin və subyektlərin qeydiyyatı və təsdiqi ilə bağlı prosedurların beynəlxalq təcrübə nəzərə alınmaqla təkmilləşdirilməsi istiqamətində qabaqcıl beynəlxalq təcrübəyə uyğun qeydiyyat və təsdiq qaydaları hazırlanmışdır.
- Qida zəncirinin bütün mərhələlərində fəaliyyət göstərən qida subyektləri və obyektləri, habelə qida məhsullarının istehsalı və ticarət axınları üzrə yaradılmış məlumat bazasında-Avtomatlaşdırılmış Qida Təhlükəsizliyi İnformasiya Sistemində (AQTİS) 17864 subyekt və obyekt qeydiyyatdan keçmişdir.

10.6. Qida təhlükəsizliyinə risk əsaslı dövlət nəzarəti sisteminin formalaşdırılması

- Qida subyektlərinin və obyektlərinin risk göstəriciləri əsasında reytinginin müəyyənləşdirilməsi üçün mexanizmin formalaşdırılması istiqamətində qida subyektlərinin və obyektlərinin qida təhlükəsizliyi reytinginin aparılması qaydası hazırlanmışdır.
- Qida məhsullarının, baytarlıq və fitosanitar nəzarəti tətbiq olunan yüklərin ölkəyə idxalına nəzarət üçün yeni mexanizmin hazırlanması istiqamətində risk əsaslı idxala nəzarət qaydaları hazırlanmışdır.

3. ƏLDƏ EDİLMİŞ NƏTİCƏLƏR

10.7. Heyvan sağlamlığına nəzarət üzrə effektiv və müasir tələblərə cavab verən sistemin yaradılması

- Kənd təsərrüfatı və ev heyvanlarının profilaktiki peyvəndlənməsinin təşkili istiqamətində tədbirlər icra edilmiş, quşlar istisna olmaqla 32,6 milyon heyvan peyvəndlənmişdir.
- Baytarlıq təyinatlı antimikrob preparatlardan istifadənin və stress faktorlarının azaldılması istiqamətində maarifləndirmə tədbirlər keçirilmiş və bu tədbirlərdən ölkənin müxtəlif regionları üzrə ümumilikdə 257 ailə təsərrüfatı və fermer yararlanmışdır.

10.8. Bitki sağlamlığına nəzarət üzrə effektiv və müasir tələblərə cavab verən sistemin yaradılması

- Əkin təyinatlı torpaq sahələrində bitki mühafizəsi vasitələrindən və aqrokimyəvi maddələrdən istifadəyə dair monitorinqlərin aparılması istiqamətində torpaq nümunələrində bitki mühafizə vasitələri və aqrokimyəvi maddələr üzrə 43745 müayinə aparılmışdır.

3. ƏLDƏ EDİLMİŞ NƏTİCƏLƏR

10.9. Qida təhlükəsizliyinin təmin olunması istiqamətində dövlət-özəl sektor əməkdaşlığının inkişaf etdirilməsi

- Qida təhlükəsizliyi sahəsində dövlət-özəl sektor əməkdaşlığı üzrə platformaların yaradılması istiqamətində tədbirlər görülmüş, özəl sektor cəlb edilməklə əməkdaşlıq platformaları yaradılmışdır.
- Baytarlıq-sanitariya və sanitariya-epidemioloji tələblərə cavab verən özəl heyvan kəsimi və satışı mərkəzlərinin yaradılmasının dəstəklənməsi nəticəsində AQTİA tərəfindən 11 heyvan kəsimi məntəqəsi qeydiyyatına alınmışdır.

10.10. Qida təhlükəsizliyi sahəsində müasir texnologiyaların və innovativ həllərin tətbiqi

- Aidiyyəti dövlət orqanlarına (qurumlarına) məxsus məlumat bazalarının Elektron Hökumət İnformasiya Sistemi üzərindən AQTİA-nın Avtomatlaşdırılmış Qida Təhlükəsizliyi İnformasiya Sisteminə (AQTİS) inteqrasiyasının təmin edilməsi ilə bağlı tədbirlər həyata keçirilmişdir.
- Qida təhlükəsizliyi sahəsində nəzarətin informasiya texnologiyaları vasitələrindən istifadə etməklə aparılması istiqamətində tədbirlərin görülməsi nəticəsində informasiya texnologiyalarından istifadə etməklə 50157 yoxlama aparılmışdır.

3. ƏLDƏ EDİLMİŞ NƏTİCƏLƏR

10.11. Qida təhlükəsizliyi sahəsində beynəlxalq əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi

- Qida təhlükəsizliyi sahəsində fəaliyyət göstərən beynəlxalq təşkilatlarla (Codex Alimentarius, OIE, IPPC, WHO, FAO daxil olmaqla) əməkdaşlığın genişləndirilməsinə nail olunmuş, ümumilikdə 7 beynəlxalq və regional təşkilatın proqram, sammit və konfranslarında AQTA əməkdaşlarının iştirakı təmin edilmişdir.

10.12. Qida təhlükəsizliyi ilə bağlı əhəlinin maarifləndirilməsi, sağlam qidalanmanın təşviqi və istehlakçı hüquqlarının qorunması

- Qida təhlükəsizliyi sahəsinə ictimai nəzarət mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi istiqamətində tədbirlər həyata keçirilmişdir. Qida məhsullarının konservləşdirilməsi, həmin məhsulların saxlanması və istifadəsi zamanı sanitariya-gigiyena norma və qaydalarına riayət olunması ilə bağlı əhəli arasında təşviqat və maarifləndirmə işlərinin aparılması və "Sağlam və rəasional qidalanma istiqamətində təşviqat işlərinin aparılması" istiqamətləri üzrə istehlakçıların maarifləndirilməsi təmin edilmişdir.

4. TƏFSİLATLI İCRA GÖSTƏRİCİLƏRİ VƏ TÖVSIYƏLƏR

Tədbirlər, nəticə, ilkin nəticə indikatorları və tövsiyələrin nümunəvi forması

— ≤ 30% — 30%–80% — ≥ 80%

Prioritet	10.3	10.3. Qida təhlükəsizliyi sahəsində elmi təminatın və kadr potensialının gücləndirilməsi									
İndeks	Sıra nömrəsi	Prioritetin/ İndikatorun/ Tədbirin adı	İndikatorun izahı	Baza ili üzrə göstərici	Hədəf ili üzrə göstərici	Nail olunmuş göstərici	İcra faizi	İcra vəziyyəti	Əsas icraçı qurum	Tövsiyələr və Qeydlər	
nəticə	017	Qida təhlükəsizliyi məlumat bazasının nəticələrinə əsaslanaraq aparılan risk qiymətləndirmələrinin sayı		0	2	1	50.00%			*İndikator üzrə hazırlanan risk qiymətləndirmələrinin qida zəhərlənmələri və ölüm halları ilə bağlı məlumat bazasından əldə edilmiş məlumatlara istinad etməsi və AQTİ tərəfindən aparılan risk qiymətləndirmələri və tədqiqatların beynəlxalq və yerli elmi jurnallarda dərc edilməsi tövsiyə edilir	
nəticə	018	Qida Təhlükəsizliyi İnstitutu tərəfindən aparılan elmi tədqiqatların və risk qiymətləndirmələrinin sayı		0	5	8	100.00%			*Risk qiymətləndirmələrinin hazırlanmasına və AQTİ-ya təqdim edildiyinə, həmçinin onların hansı məqsətləndirici tədbirlərdə istifadə edildiyinə dair hesabatlılığın təkmilləşdirilməsi və növbəti illərdə aparılan risk qiymətləndirmələri və elmi tədqiqatlara dair aparılan iclasların və müzakirələrin müvafiq qaydada protokollaşdırılması işinin təkmilləşdirilməsi tövsiyə edilir	
nəticə	019	AQTA ilə birlikdə hazırlanan illik qida təhlükəsizliyi tədris proqramlarının tələbələrinin sayı	Birgə həyata keçirilən tədris proqramları üzrə cəlb olunan yeni tələbələrin qeyd edilən dövr üzrə kumulyativ sayı	0	40	0	0.00%			*Hədəflənən göstəricidən kənarlaşma kəskin olduğu üçün bu indikator üzrə problemlərin təhlil edilməsi və görülən işlərin sürətləndirilməsi tövsiyə edilir	
Tədbir	10.3.1	10.3.1. Qida məhsullarının təhlükəsizliyi ilə bağlı risklərin qiymətləndirilməsinin elmi cəhətdən səsəndirilməsi məqsədilə mövcud beynəlxalq və yerli elmi tədqiqat işlərinin məlumat bazasının yaradılması						100.00%	icra edilmişdir	Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi	
ilkin nəticə	043	AQTİ-nin elmi məlumat bazasına daxil edilmiş beynəlxalq və yerli tədqiqat məqalələrinin sayı	Məlumat bazasına hər il daxil ediləcək yeni yerli və beynəlxalq elmi məqalələrin sayı. Elmi məlumat bazası qida təhlükəsizliyini, heyvan və bitki sağlamlığını əhatə edəcəkdir	0	300	878	100.00%			*Kənarlaşma böyük olduğu növbəti il üçün hədəflərə yenidən baxılması tövsiyə edilir. Elmi məlumat bazasında "Bütün istinadlar" bölməsindəki sütunlar üzrə (müəllif, il, başlıq, etiket və s.) məlumatların tamlılığının və düzgünlüyünün təmin edilməsi tövsiyə edilir. Yeni tədqiqat sahəsi kimi "biomühəndislik araşdırmaları" sözlərinin indikatorun izahında qeyd edilməsi tövsiyə edilir	
Tədbir	10.3.2	10.3.2. Ölkədə qida mənşəli xəstəliklər üzrə təhlillər aparılması və məlumat bazasının yaradılması						100.00%	icra edilmişdir	Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi	
ilkin nəticə	044	Qida zəhərlənmələri və ölüm halları ilə bağlı məlumat bazası yaradılıb	Klinik tədqiqat tapan qida zəhərlənmələri və ölüm halları barədə məlumat bazası	Xeyr	Bəli	Bəli	100.00%			*Sistemin növbəti illərdə ölüm və qida zəhərlənmələri hallarının daha çevik daxil ediləcəyi və izləncəyi AQTİ-ə inteqrasiya edilməsi tövsiyə edilir. *Məlumat bazasında qeyd edilən məlumatların təkmilləşdirilməsi, zəhərlənmə hallarının daha dəqiq təsviri üçün əlavə bölmələrin yaradılması təklif edilir	
Tədbir	10.3.3	10.3.3. Qida Təhlükəsizliyi İnstitutunun elmi potensialının gücləndirilməsi						75.50%	qismən icra edilmişdir	Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi	
ilkin nəticə	045	AQTİ-nin elmi komitələrinə cəlb olunan kənar mütəxəssislərin sayı	Elmi komitələrə cəlb olunan kənar mütəxəssislərin sayı	0	15	25	100.00%			*İndikator üzrə elmi komitəyə daxil edilmiş mütəxəssislərin sayının artırılması tövsiyə edilir	
ilkin nəticə	046	Elmi potensialın artırılması ilə bağlı tədbirlərdən faydalanan illik AQTİ mütəxəssislərinin sayı	Elmi potensialın inkişafı üçün il ərzində yerli və beynəlxalq tədbirlərdə (seminar, konfrans, təlim, kurs, təhsil proqramı) iştirak etmiş mütəxəssislərin sayı	100	100	51	51.00%			*Elmi potensialın inkişafı üçün növbəti ildə AQTİ əməkdaşlarının yerli və beynəlxalq tədbirlərdə iştirakı işlərin sürətləndirilməsi tövsiyə edilir. *Əməkdaşların iştirakı ilə bağlı sertifikatlaşma və hesabatlılığın artırılması təklif edilir	

Bakı, Yasamal rayonu,
Q. Xəlilov küçəsi 47, AZ 1073
Tel.: (+ 994) 12 521 25 35
info@ereforms.org
<http://ereforms.gov.az>

